

Česko-španělské obchodní vztahy

Kořeny česko-španělských vztahů sahají až do poloviny desátého století našeho letopočtu. Až na přerušení diplomatických styků v letech 1933 až 1977 kvetly mezi oběma zeměmi styky kulturní i společenské. Obchodní kontakty ale nabraly svižnější tempo až v posledních letech. Od roku 1999 se obchodní výměna se Španělskem téměř zdvojnásobila. Obchodní bilance obou zemí byla od roku 1994 s výjimkou roku 1999 pasivní. Teprve v roce 2003 český vývoz do Španělska (28,857 miliardy korun) překročil dovoz o zhruba 2,5 miliardy korun.

Přímé zahraniční investice ze Španělska zatím nedosahují vysokých hodnot. Španělské firmy se v České republice orientují zejména na výrobu autokomponentů a součástek do elektrospotřebičů. Automobily, jejich náhradní díly a příslušenství (Grupo Antolín, Cie Automotive, Grupo Mondragón, VIZA, ESSA) tvoří zároveň i největší položku vývozu i dovozu, a to zhruba polovinu. Další důležitou oblast španělských obchodních aktivit v České republice představují hotely (Comar, Barceló, Hotusa). K tradičním dovozním artiklům patří španělská zelenina a ovoce, olivy, olivový olej a víno. Již deset let dováží do České republiky domácí spotřebiče španělský Fagor Electrodomésticos.

Největší investice

Jednu z největších investic přinesla do České republiky skupina **OHL**, která patří k nejvýznamnějším stavebním společnostem ve Španělsku a je sedmou největší na světě.

OHL vstoupila na trh střední a východní Evropy prostřednictvím akvizice 61,1 % akciového podílu v ŽPSV Uherský Ostroh, a.s. Ta je hlavní společností ve skupině, jejíž nejvýznamnější dceřinou společností je ŽS Brno, a.s. Jedna z největších stavebních společností v České republice má své aktivity i na zahraničních trzích, například na Slovensku, v Bulharsku, Bosně a Hercegovině, Chorvatsku, Polsku a Řecku. Tyto trhy jsou i objektem hlavního zájmu Skupiny OHL, která chce prostřednictvím české skupiny expandovat především ve střední a východní Evropě. Česká republika je dvanáctou zemí, ve které OHL rozvíjí své aktivity. Její největší těžiště leží v Latinské

Americie a v Turecku. Obrat Skupiny OHL za rok 2002 překročil 1 772 milionů EUR, 12,8 % představovaly zahraniční aktivity.

Dalším velkým investorem je společnost Indal. **INDAL C&EE s.r.o.** patří do skupiny španělského průmyslového holdingu Grupo INDAL, který existuje od roku 1950. V současné době je lídrem na trhu výroby osvětlovacích technických produktů. Do skupiny Grupo INDAL patří více než 45 firem na pěti kontinentech a obchodní obrat skupiny dosáhl téměř 75 milionů EUR. Indal C&EE s.r.o. reprezentuje Grupo INDAL ve střední a východní Evropě se sídlem v Praze a pobočkami ve Varšavě a Budapešti. 1. prosince 2004 otevřela skladovou a výrobní halu ve Zručí nad Sázavou, kde v brzké době zahájí kompletaci svítidel s českými komponenty.

Automobilový průmysl

Španělsko je třetím největším evropským výrobcem a exportérem v oblasti automobilového průmyslu. Největšímu zájmu španělských investorů se proto logicky těší tato oblast. Patří sem například společnost **Grupo Antolín** se sídlem v Dolní Chrastavě u Liberce se základním kapitálem téměř 507 milionů Kč. Zaměstnává asi pět set lidí a její roční obrat za rok 2000 byl 1 542 milionů Kč. Poměrně významnou úlohu na českém trhu mají firmy baskické, například výrobci autodílů, Cikautxo, Unitool Press CZ nebo Kataforesis CZ. **KATAFORESIS CZ s.r.o.** je součástí španělské KATAFORESIS Group. Svou činnost zahájila v září 2001. Nabízí povrchovou úpravu součástí: kataforézu a lakování, včetně chemické předúpravy především pro automobilový průmysl, ale i domácí elektrospotřebiče, železářské zboží, strojírenství. Firma má asi 50 zaměstnanců. Měsíční obrat se pohybuje kolem 5 milionů Kč. Jinou společností činnou v této oblasti je například **ESSA Czech s.r.o.**

Czech-Spanish Business Relations

Czech-Spanish relations date right back to the middle of the tenth century. Apart from a breakdown in diplomatic relations between 1933 and 1977, cultural and social relations between the two countries have bloomed. However, it is only in recent years that the level of business relations between the countries has intensified. Commercial exchange between the Czech Republic and Spain has practically doubled since 1999. The trade balance between the two countries has been unfavourable since 1994, with the exception of 1999. It was not until 2003 that Czech exports to Spain (28.857 billion CZK) exceeded the level of imports by approximately 2.5 billion CZK.

Direct foreign investment from Spain has not yet reached a very high level. The main focus of Spanish companies in the Czech Republic is on the manufacture of auto components and electrical appliance parts. Cars, car parts and accessories (Grupo Antolín, Cie Automotive, Grupo Mondragón, VIZA, ESSA) also account for the greatest items of export and import, amounting to approximately 50% of the total. Another important area of Spanish business activity in the Czech Republic is the hotel sector (Comar, Barceló, Hotusa). Among the traditional items of import to the country are Spanish fruit and vegetables, olives, olive oil and wines. The Spanish firm Fagor Electrodomésticos has been exporting domestic appliances to the Czech Republic for ten years now.

Most significant investments

One of the largest investments into the Czech Republic was made by the **OHL** group, one of Spain's leading construction companies and the seventh largest construction company in the world. OHL entered the Central and Eastern European market through its acquisition of a 61.1% equity share in ŽPSV Uherský Ostroh, a.s. This is the leading company in the group in which the most noteworthy subsidiary is ŽS Brno, a.s. One of the leading construction firms in the Czech Republic, the company has operations in countries such as Slovakia, Bulgaria, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Poland and Greece. These markets are also a main focus of interest for the OHL Group, which would like – through the Czech group – to expand to Central and Eastern Europe in particular. The Czech Republic is the twelfth country to which OHL has expanded its operations. Its largest centres are in Latin America and Turkey. In 2002 the OHL Group had a turnover in

excess of 1,772 million EUR, 12.8 % of which stemmed from activities abroad. Another large investor is Indal. **INDAL C&EE s.r.o.** is part of the Spanish industrial holding group Grupo INDAL, established back in 1950. It is currently the market leader in the manufacture of lighting technology products. Grupo INDAL comprises over 45 companies on five continents and the group's turnover reached nearly 75 million EUR. With headquarters in Prague and branches in Warsaw and Budapest, Indal C&EE s.r.o. represents Grupo INDAL in Central and Eastern Europe. On 1 December 2004 it opened a warehouse and production hall in Zruč nad Sázavou, where the assembly of lights and fittings using Czech components is to commence in the near future.

Automobile Industry

Spain is the automobile industry's third largest European manufacturer and exporter. It is therefore logical that this area is the main focus of interest of Spanish investors. One such company is **Grupo Antolín** in Dolní Chrastava near Liberec with registered capital of nearly 507 million CZK. It employs approximately five hundred people and recorded an annual turnover of 1,542 million CZK in 2000. Basque firms such as Cikautxo, Unitool Press CZ and Kataforesis CZ play a relatively significant role on the Czech market. **KATAFORESIS CZ s.r.o.** is part of the Spanish KATAFORESIS Group. It commenced its activities in September 2001. The company specialises in the surface treatment of parts: cataphoresis and lacquering, including pre-treatment for car parts in particular as well as domestic electrical appliances, iron industry goods and engineering products. The company employs approximately 50 people and has a monthly turnover in the region of 5 million CZK. Another company operating in this area is **ESSA Czech s.r.o.** Founded in

Byla založena v roce 1998 a od roku 2000 sídlí ve výrobní hale v Úvalech s výrobní plochou 5 700 m². Je dceřinou společností skupiny GRUPO ESTAMPACIONES SABADELL S.L., Barcelona, která patří k významným španělským dodavatelům součástek pro automobilový průmysl. ESSA CZECH vyrábí lisované a svařované díly karoserií. Škoda Auto, Volkswagen a Audi patří k nejvýznamnějším zákazníkům. Obrat společnosti v roce 2001 činil 310 milionů Kč, průměrný počet zaměstnanců byl 120. Výrobou a montáží plně automatizovaných čisticích a mycích strojů pro automobilový průmysl se zabývá **AGULLO CHEKIA** s.r.o. Společnost byla založena v r. 1993 a jejím vlastníkem je Ingeniería Agullo S.A., Barcelona. Veškerá produkce je určena zahraničním automobilkám, jako jsou například Ford, Iveco, Daimler Chrysler.

Potravinový průmysl

Vývoz potravin reprezentuje asi 10 % celkového španělského exportu. V České republice působí několik firem, například **ANECOOP** Praha s.r.o., která už pětadvacet let pracuje v sektoru ovoce a zeleniny. V obchodování s citrusovými plody je největším podnikem v Evropě a druhým největším na světě. Anecoop je sdružením sto jedenácti španělských družstevních podniků z dvanácti španělských provincií. **FELIX SOLIS CZ** a.s. je dceřinou

společností **FELIX SOLIS** Španělsko. Ta je největším vinařským závodem z hlediska objemu výroby a vývozu španělských destilovaných vín. **FELIX SOLIS CZ** zahájila svoji činnost v České republice v roce 2000.

Retail

Španělská móda je v Čechách už delší dobu pojem. Obuv z obchodů Destroy, Camper, a Beltissimo je značkou kvality, zrovna tak jako například oděvy Zara a Mango.

Další španělské společnosti v ČR

SOLUZIONA s.r.o. je dceřiná společnost španělské Soluziona Internacional Servicios Profesionales S.L. Je součástí skupiny třetí nejvýznamnější elektroenergetické společnosti ve Španělsku, Unión Fenosa. Pod značkou SOLUZIONA působí ve 47 zemích světa 8 tisíc vysoce kvalifikovaných odborníků. Obchodní aktivity společnosti v České republice probíhaly zprvu pod hlavičkou Unión Fenosa. Od roku 1996 má sídlo v Praze a Ostravě. Od roku 1993 realizovala Soluziona v České republice významné projekty v 50 % plynárenského, 50 % elektroenergetického a v jedné z největších společností tepelného sektoru. V roce 2003 se začala prosazovat i v sektoru telekomunikací.

GRIFOLS s.r.o. je dceřinou společností mezinárodní farmaceutické skupiny Probitas Pharma, S.A., se sídlem v Barceloně. Působí ve více než čtyřiceti zemích světa. V oblasti zpracování plazmy a výroby léků z ní patří

mezi pět předních světových výrobců. V České republice je od roku 1992. Grifols se zabývá dovozem, vývozem a distribucí farmaceutických výrobků, diagnostických systémů, systémů pro odběr a zpracování krve. Roční obrat dosahuje cca 400 mil. Kč.

LAUFEN CZ s.r.o. je filiálka skupiny Keramik Holding AG LAUFEN, Švýcarsko, výrobce sanitární keramiky a součástí GRUPO ROCA, největšího španělského výrobce sanitární keramiky a koupelnových výrobků. ROCA je ve výrobě sanitární keramiky největší i v Evropě, celosvětově zaujímá druhé místo v oboru. Má čtrnáct tisíc zaměstnanců a závody v osmnácti státech. V České republice má dva, jeden v Bechyni, druhý ve Znojmě. Celkem zaměstnává asi 900 lidí. Svůj závod postavila v Čechách v Klášterci nad Ohří i firma **INTEPLAST**, která vyrábí a montuje plastové díly, vyrábí chemické látky a pryžové výrobky.

Zájem stoupá

Největšímu zájmu španělských investorů se stále těší automobilový průmysl. Sem směřuje většina z asi tisícovky žádostí o informace, které za poslední rok dostala Španělská obchodní komora v Praze. Na druhém místě je obchod s nemovitostmi. Několik společností začalo v posledních měsících v této oblasti hodně investovat. Pod španělského majitele přešla i společnost **OLIGO** realitní servis. Velmi slibně se rozvíjí činnost sítě pizzerií s donáškou do domu **TELEPIZZA**. Španělští investoři se začínají zajímat i o oblast telekomunikací, například společnost **TELEFÓNICA** se objevila mezi zájemci o koupi ČESKÉHO TELECOMU. Podle španělského obchodního rady pana Alberta Cerdána je většina Španělů obchodujících v České republice spokojená, i když přiznávají, že například zákony o životním prostředí jsou u nás přísnější než jinde v Evropě.

1998, it has been operating from a 5,700 m² production hall in Úvaly since 2000. This is a subsidiary of one of Spain's leading automobile industry parts manufacturers, the Spanish group GRUPO ESTAMPACIONES SABADELL S.L., Barcelona. ESSA CZECH manufactures moulded and welded body parts, with Škoda Auto, Volkswagen and Audi among its major clients. In 2001 the company recorded a turnover of 310 million CZK and had on average 120 employees. **AGULLO CHEKIA** s.r.o. manufactures and assembles fully-automated cleaning equipment for the car industry. Established in 1993, it is owned by Ingeniería Agullo S.A., Barcelona. Its entire production is intended for international car manufacturers such as Ford, Iveco and Daimler Chrysler.

Food industry

Food accounts for approximately 10% of Spanish exports. One of the companies on the Czech market is **ANECOOP** Praha s.r.o., which has been operating in the fruit and vegetable sector for twenty-five years now. In terms of trade in citrus fruits, the company is the largest in Europe and second largest in the world. Anecoop is an association of one hundred and eleven Spanish cooperative establishments from twelve Spanish provinces. **FELIX SOLIS CZ** a.s. is a subsidiary of FELIX SOLIS Spain. This is the country's largest wine-making plant in terms of production volume and the export of Spanish distilled wines. FELIX SOLIS CZ has been operating in the Czech Republic since 2000.

Retail

Spanish fashion has been established in the Czech Republic for some time now. Footwear from shops such as Destroy, Camper, and Beltissimo carry the brand of quality. The same is true for clothes from shops like Zara and Mango.

Other Spanish companies in the Czech Republic

SOLUZIONA s.r.o. is a subsidiary of the Spanish company Soluziona Internacional Servicios Profesionales S.L. It is part of Spain's third leading electricity and power generation group Unión Fenosa. Approximately eight thousand highly-qualified experts are currently working in SOLUZIONA companies in 47 countries worldwide. The company initially operated in the Czech Republic under the name Unión Fenosa. In 1996 it opened registered offices in Prague and Ostrava. Since 1993 Soluziona has implemented important projects in the Czech Republic – 50% gas, 50% electrical. It has also implemented a project in one of the country's largest companies in the power and heating sector. In 2003 it also started to establish itself in the telecommunications sector.

GRIFOLS s.r.o. is a subsidiary of the international pharmaceutical group Probitas Pharma, S.A., with headquarters in Barcelona. It has operations in over forty countries worldwide. It is one of the world's five leading companies in the area of plasma processing and the manufacture of plasma-derived drugs. The company has been operating in the Czech Republic since 1992. Grifols is involved in the import, export and distribution of pharmaceutical products, diagnostics systems and blood collection and processing systems. The company has an annual turnover in the region of 400 million CZK.

LAUFEN CZ s.r.o. is an affiliated company of Keramik Holding AG LAUFEN, Switzerland, a manufacturer of ceramic sanitary ware and part of GRUPO ROCA, the largest Spanish manufacturer of ceramic sanitary and bathroom ware. ROCA is the largest manufacturer of sanitary ware in Europe and second largest in the world. It employs fourteen thousand people in eighteen countries. It has two plants in the Czech Republic, one in Bechyně, the other in Znojmo, with approximately nine hundred employees in total.

Another company, **INTEPLAST**, has built a plant in Klášterec nad Ohří. The company manufactures and assembles plastic components and produces chemicals and rubber produce.

Mounting Interest

Spanish investors are still predominantly directing their interest at the automobile industry. The majority of the roughly one thousand enquiries received last year by the Spanish Chamber of Commerce in Prague were car industry related. In second place were real estate enquiries. A number of companies have started investing greatly in this area in recent months. **OLIGO** realitní servis has come under Spanish ownership. The pizza chain **TELEPIZZA**, with its home delivery service, is also expanding at a promising rate. Spanish investors are beginning to express an interest in the telecommunications sector as well with, for example, **TELEFÓNICA** among the companies interested in purchasing Czech Telecom – ČESKÝ TELECOM. According to the Spanish commercial counsellor Alberto Cerdán, most Spaniards doing business in the Czech Republic are satisfied, although they admit, for example, that the country's environmental laws are stricter here than elsewhere in Europe.